

A TREIA ARESTARE DIN 1945.

Clubul PNT, era plin de lume si mai ales de elevi care veneau să intrebe ce se face de Ziua numelui Regelui, pe 8 Nov. 1945? Toți doreau să-si manifeste simpatia pentru curajul de a fi infruntat guvernul comunist cerându-i demisia.

În fața acestei "avalanșe", Iuliu MANIU și C.I.C. BRĂȚIANU au discutat ca cele două partide să lase populatia să manifesteze pentru Rege, membrii partidelor să participe dacă doresc, ca simpli cetățeni.

Etichetele dispăruseră din librării. Le luaseră elevii si umpluseră Bucurestiul cu îndemnul de participare la manifestatie. Alte manifeste erau împărțite în permanentă pe străzi conținând sloganele si indemnuri.

În seara de 6 Noiembrie Secretarul general PNT a fost convocat la Ministerul de Interne și Teohari Georgescu i-a comunicat că are informatii că PNT-ul intentionează să provoace incidente si s-ar putea să curgă sânge pe 8 Nov. iar el a informat Comisia Aliată de Control despre proiectata manifestatie.

În seara de 7 Noiembrie, după o foarte slabă manifestatie comunistă de aniversarea instalării bolsevismului în Rusia, pe calea Victoriei au apărut grupuri de studenți împărțind manifeste. Politia a început să-i aresteze și să-i ducă la Prefectură. Din grupul ridicat din fața Cercului Militar a fost prietenul meu Sergiu Macarie. Peste 30 tineri au fost ridicați de pe bulevardul Elisabeta.

Când s'a întunecat au început echipe să circule cu cutii de vot sau să scrie, sau să lipească manifeste pe pereți.

Împreună cu Vasile Berbaru am luat porțiunea dintre Atheneu si librăria Păvel Suru, în plin Centrul Capitalei. După vreo zece minute am fost depistați si s-au luat după noi 2 politisti. Am reusit să dispărem lăsând corpul delict, cutia de vot, pe jos.

Noaptea am dormit la Clubul PNT, de unde dimineata am incercat să intru în Piața Palatului. Toate intrările de la Aro până la Cercul Militat erau erau închise cu soldați.

Studentimea începuse să se adune de la ora 8 la Căminul Politehnicii din str. Barbu Delavrancea, Academia Comercială în Piața Română, și Universitatea la Statuia Mihai Viteazu și Facultatea de drept.

Elevii se duceau la licee dar fără serviete. Prezența lor va fi extraordinară fapt ce se vede și din fotografiile prezente în text.

Numele liceelor și a celor arestați cu sutele sunt înscrise în relatările detaliate publicate deja și contribuția lor a fost deosebită dându-și tributul de suferință în Ministerul de Interne și celelalte locuri de detenție, înscriindu-se prezența în suferința neamului împotriva ocupației barbare ce se instaurase în locul eliberării trâmbitate tot timpul, cu nerușinare.

Studentimea tuturor rectoratelor a fost la înălțimea zilei ce se aniversa și prezența ei s'a făcut simțită din zori până noaptea târziu în București, Ne-aș parvenit: vesti că și celelalte centre universitare au făcut același lucru, fără nici o organizare.

Și la marea sărbătorire a zilei numelui Regelui s'a alăturat populația Capitalei, trimittându-și mesageri din toate colțurile și din toate categoriile.

Dar începutul a fost măreț. Am reușit împreună cu Ileana Dănoțoiu să intrăm pe la 8 și ceva dimineata, sub pretextul că mergem la biroul de Voiaj să cumpărăm bilete de tren.

La aceea oră matinală Piața Palatului era goală. Primi și-au făcut apariția, un grup de 30-40 invalizi de război împingând tot atâția mari mutilați de război în cărucioare. Veneau de la Căminul invalizilor de pe str. General Berthelot, având cu ei și un drapel. S-au îndreptat agale spre Palatul regal. S-au oprit în fața lui și au început să ovacioneze pentru Rege. După vreo 10 minute, dinspre Conferența Generală a Muncii (lipită de Ministerul de Interne pe str.

Wilson si-a făcut apariția o echipă de șoc și a început să "hăituiască" acest grup de eroi, care s'au grupat în jurul statuii regelui Carol I, continuând să-si exprime prin urale dragostea față de Rege. Cum prindeau un moment de neatenție al agenților, care între timp începuseră să fie hârțuiti de oamenii care apăreau ca din "pământ", eroii neamului erau împinși cu cărucioarele spre "gardul palatului. În acest timp, du-te vino, între Statuie și Palat, a apărut maiorul Nicolau C. Dumitru de la Comenduirea Pietii care a îndemnat pe cetățenii care se înmulțeau să ia apărarea și să protejeze pe invalizii care începuseră să fie brutalizati. (Lista a peste 20 de agenți și comisari ce terorizau am publicat-o).

Spre ora 10-11 se adunaseră vreo 2000 de oameni care ovaționau alături de invalizi.

Gheorghe Apostol, care ajunsese la Confederatia Generală a Muncii, a luat comanda golirii Pietii Palatului, lansând câteva camioane încărcate cu muncitori de la CFR și STB, care cu răngi în mână se învârteau între Atene Palace și Biserica Krețulescu, lovind și împingând multimea. La un moment dat, a ieșit din curtea Ministerului de Interne unul, cu capul descoperit, s'a urcat pe scara unui camion făcând semn și altor camioane să intre în mulțime.

Din mulțime a fost smuls locotetentul Dumitriu Vasile de la Școala de ofiteri de Artilerie, și a fost umplut de sânge într'un camion de la "Distributia".

Alții, smulgeau din mulțime și duceau ^{oamenii} în curtea Ministerului de Interne, în timp ce de acolo a ieșit un cordon de ostasi ruși cu balalăicile și au înconjurat Ministerul amenințat de lume, pentru a recupera pe arestati. De pe acoperisul Ministerului au început să tragă cu armele.

Deodată s'au auzit urale prelungite și un puhoi a năvălit dinspre Biserica Albă având în frunte studentii Academiei Comerciale, care după ce ocoliseră ^{pe} ^{pe} ^{pe} Elisabeta, Schitu Măgureanu, Stirbei Vodă,

reuseră să spargă cordonul din Calea Victoriei, năpustindu-se spre Piața Palatului. Camioanele s-au făcut nevăzute rămânând două blocate de lume în jurul Statuii lui Carol I. Bătăușii din aceste camioane au sărit și au încercat să se amestece prin mulțime. A putut fi indentificat, șoferul Dîroagă Constantin de la CFR și alții, ale căror nume le-am indentificat.

În timp ce atenția mulțimii era îndreptată spre aceste camioane pe care ne străduiam să le răsturnăm, din curtea ministerului au iesit 4 agenți înarmați trăgând și îndepărtându-se spre Biserca Krețulescu. Au tras și în sus, și în plin, în timp ce mașinile începuseră să ardă și se înălțau trombe de fum negru.

O mașină a pompierilor care încerca să intervină a fost oprită de iureșul mulțimii care rupsese cordonul de la Cercul militar.

Scenelă au fost fotografiate de ziaristi români și străini, care se aflau în balconul hotelului Athénée Palace.

Pe jos zăceau 8-9 morți și numerosi răniți. Printre morți Scorțaru Ion omorît cu raga de ceferisti și plutonierul Tudorache Ion (din Ministerul Aerului) lovit de un glonț.

Pe la orele 12, cu greu și-a făcut apariția escadronul din Gardă regală (pentru schimbul gărzii) condus de căpitanul Smarandache, cu fanfara în frunte. Ajunși în dreptul bisericii Krețulescu s-au văzut blocati. După o discuție între locotenentul Pop Valeriu și căpitanul Smarandache, acesta a hotărît să cânte fanfara: Trăiască Regele, Desteaptă-te Române și Hora Unirii.

Mulțimea s'a înflăcărat și s'a prins în horă. După un sfert de oră de cântece ale fanfarei, cu greu s-au strecurat militarii și au schimbat garda.

Sub acoperirea pistoalelor, au mai fost smulși unii și dusi în interiorul Ministerului unde începuseră schingiuirile. Eleva Corău Vetuța a fost împușcată în cap dinspre Ministerul de interne.

Generalul Nicolae Cămbrea se spunea că a trecut prin Piață să

evalueze situația și a dat ordin de intervenție a diviziei "Tudor Vladimirescu" ca să evacueze Piața.

O remarcă foarte importantă este că Susaicov a comunicat Moscovei că vinovați sunt Maniu și Brătianu, iar ziaristii englezi și americani salutau pe demonstranți din balconul hotelului, dar nu spune că rușii erau prezenți la Ministerul de Interne de unde se trăgea în populația care ovaționa pe Rege.

După orele 14 și-a făcut apariția o grupă din divizia "Tudor Vladimirescu" trăgând în sus, în asfalt, și nu de puține ori în plin, a început să împrăstie lumea.

O coloană s'a retras prin str. Clemenceau spre legația Angliei, Piața Romană, Piața Victoriei continuând să manifesteze de data aceasta împotriva regimului comunist.

Alt șuvoi s'a scurs prin Wilson, a ieșit la Dales, continuând să manifesteze spre Piața Sf. Gheorghe.

Grosul manifestanților era pe Cale Victoriei căutându-se să fi împinși și dispersați. Dar înverșunarea era mare. Trei ore a durat până ne-au împins la Cercul militar, dar înverșunarea a fost ^{în mare} mare pe bulevardul Elisabeta. În dreptul Prefecturii ^{poliției} au intervenit mulți agenți smulgând din manifestanți.

Cel care conducea asaltul militarilor era căpitanul Bosânceanu făcut din caporal. O fiară care a ^{caușat} multe victime.

Acel "față'n față" între manifestanți și opresori, a ținut pe bulevardul Elisabeta până la Liceul Gh. Lazăr, unde ne-am dispersat din cauza nopții și a numărului mic, de circa o sută cât rămăsesem.

M'am retras pe cheiul Dâmbovitei până la podul Mihai Vodă și am mers la bodega lui nea Vasile Soroagă de pe str. Sfintii Apostoli unde îl sărbătoream pe Mihai Tarția, presedintele tineretului pe țară: Eram cu Ion Goia, Ion Bărbus, Marcel Rădulescu (presedintele Facultății de Medicină și sărbătoritul). Nea Vaile Soroagă era un

moldovean cu suflet de aur care ne "adoptase" și la mica lui "bojdeucă", cum îi plăcea să se zică crâsmei lui, găseam câte ^{ceva} de mâncare oricând când n-aveam ce și unde, urmând ca plata să o facem când aveam și cât aveam, în rate. chiar.

Așa l-am sărbătorit pe Mihai al nostru și am plecat spre Universitate să prindem ultimul tramvai.

Eram în stația din fața bisericii Colțea după ce s'a despărțit de noi. Fân Bărbus și Ion Goia, care au mers pe Sfinților 10, odată a apărut dinspre Sf. Gheorghe un camion, și brusc s'a oprit în stație, în fața noastră. Din el au sărit câțiva soldați, au tăbărit asupra noastră și ne-au aruncat în camionul care era descoperit. Era unul din camioanele cu ostași ce au patrat toată noaptea. Am fost duși la Ministerul de Interne, ne-a dat jos și un colonel din Tudor Vladimirescu a ieșit, ne-a înjurat și i-a spus ofițerului care vrea să ne predea că nu mai are loc nici pe culoare și să ne ducă unde-o ști.

Ne-a urcat și ne-am pomenit în curtea Prefecturii Poliției Capitalei de pe Calea Victoriei. Dar aceeași situație. Comisarul de serviciu se văieta că nu mai are locuri, evacuase și pe hoți, și este supraaglomerat. Pentru că se trecuse de miezul nopții, comisarului i s'a făcut "milă" și peste cei circa 200 din subsol a mai înghesuit vreo 20 printre care eram și noi, cei trei.

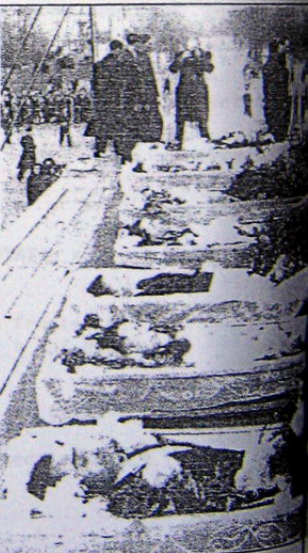
La subsol era o situație îngrozitoare. Pe jos ciment și la înălțime de 1 metru în celule erau table metalice pe picioare de fier care serveau drept paturi, sigur din cauza ploșnitelor care se cuibăreau în lemn. Dar era pericolul păduchilor. Aceste zise paturi, în fond un prici de fier, erau arhi pline iar pe jos, pe ciment, om lângă om. Printre cunoscuți am găsit acolo pe Sergiu Macarie, un tânăr Brânzoi din Dudești-Ciopești alții arestați din seara de 7 Nov.

Printr-un comisar care ieșea din schimb dimineata am trimis lui nea Vasile un bilet anunțându-l unde suntem și care din cunoscuți

VICTIME: Imuscati de comunisti din Minister

Victimele manifestatiei
de la 8 noiembrie 1945